

„Edinost“

Znana enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); zven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 470.

Edinost

Glasiló političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Državni zbor.

(0 položaju.)

Dunaj, 5. februarja.

Valovi volilnih bojov so razburkali državo, da se je stresalo to staro poslopje v navalu strasti; stranke so napele vse svoje sile, da bi pridobile terena in — mandatov. Volitve so dovršene, valovi se polegajo in zdaj je vprašanje, da-li je dosežen tisti prvotni namen, ki je bil za časa bojov skoro popolnoma pozabljen. Ali bo parlament delal, ali pa bo vržen definitivno med neporabno šaro? Dolgo ne bo več, da dobimo konečni odgovor na to vprašanje. Ves politički svet je pričakoval z nestrpnim radovednostjo prvih sej nove zbornice, kajti gotovo je, da se odloči prav v kratkem, že v prvih sejah, pri čem smo s tem trudnim parlamentom: ali bo v stanu, rešiti najnujnejše stvari ali pa pojde zopet domov, da napravi mesto »časasemu« absolutizmu...

Od desne strani, z radikalno-češke »gore« je prišel že v prvi seji precej jasen migljaj, da se od novega zasedanja ne smemo nadejati ničesar dobrega. Ko je zbornični starešina dr. Weigel pozival poslance k rednemu delovanju, se je oglašilo razločno in proroško: »Nikdar ne!«

To je bil samo osamljen klic, le glas vprijočega v puščavi — ali kdor veruje v znamenja, pripisuje lahko tudi osamljenemu klicu večjo važnost. Prva seja res še ni prinesla občega škandala, ali kljub temu razmere v zbornici niso take, da bi mogli z velikimi nadami gledati v bodočnost.

Needinost, neodločnost in predvsem nezaupnost vlada na vseh straneh. To razpoloženje se kaže najbolj jasno v predsedniškem vprašanju. Nekatere stranke bi najrajše — da se izognejo vsakemu boju in vznemirjenju — glasovale za staro predsedstvo Fuchs-Prade-Začek. Za to so posebno Poljaki, ki ne pustijo v predsedstvo nobenega svojih poslancev. Nemei na levici zahtevajo, da se voli predsednik iz njihove srede, — zahteva, ki dokazuje, kako jim je zopet vzrastel greben. Naj bo izvoljen predsednikom kdorkoli, toliko je gotovo, da bo izvoljen z minimalno večino, ki pa lbo vrhutega le slučajna in najbrž brez pomena za nadaljni razvitek parlamentarnih razmer.

Ta needinost v predsedniškem vprašanju osvetljuje sploh nevesele prilike v novi zbornici. Stranke se iščejo in se ne morejo najti;

tuje so druga drugi bolj, nego ob zaključku prejšnjega zasedanja. In na vse zadnje posamične stranke niti v sebi niso edine. Češke frakcije se pogajajo še vedno o ustanovitvi skupnega kluba, ne da bi se bilo doslej dogledalo resno sporazumljenje: celó frakcije v okviru posamičnih strank se druga druge boje in druga drugi ne zaupajo. Najbolj žalostna in očitna paja needinost v naših jugoslovanskih poslancih. Najbrž pridemo do tega, da bo gledal svet čudni in smešni pojav, da so zastopniki istega naroda v parlamentu, v katerem vlada narodnostno vprašanje, ločeni v dvoje sovražnih skupin. No, tudi v tem oziru še ni padla kocka in upanje je še zmirom, četudi jako majhno, da se difference poravnajo in da se ustanovi skupni jugoslovanski klub, — upanje je, da se protivaiki kluba ustrašijo silne odgovornosti, ki bi si jo nakopali s svojim nerazumljivim početjem in da se uklonijo disciplini, ki jo nalaga korist naroda.

Tako niso stranke močne v sebi in močne tudi niso vezi, ki jih vežejo med sabo. Nekdanja »desnica« ni bila Bog vedi kako krepka in edina, ali reprezentirala je vsaj formalno in na zunaj nekako celoto. Zdaj niti tega ni in stranke so razkrojene in osamljene bolj nego kdaj prej. Da tak parlament ne more delati, je naravno. Ako naj sploh pride do resnega dela, tedaj se morajo te razmere kmalu in korenito spremeniti: prijateljske in narodne stranke se morajo združiti, medsebojno razmerje se mora razjasniti. Parlament, ki obstoji iz petnajstero opozicijsko-nalnih strank, ni za nobeno rabo in najboljšje je, če se ga pošlje takoj domov. Ako se vresniči Klofačev vzklik »Nikdar ne!« — čemu naj se potem sprehajajo poslanci še dalje po cesarskem Dunaju? Birokatska vlada z neravnim parlamentom je za nas prav iste vrednosti kakor goli absolutizem.

Ugiba se in razpravlja, kakšne načrte goji vlada ob teh zmedenih razmerah. Vlada ne namerava nič in ne projektira nič. Vse njeno delovanje se omejuje na prošnje in rotnjenje, da naj gospoda poslanci za Boga nehajo s prepiranjem ter prično delati. Tudi prestolni govor ni zopet nič drugega, nego nova prošnja, kateri je primešano celo nekoliko pretenja. To je vse delo vladino, vsa naloga njena: da se spravi parlament na gladko cesto. Storit ne more vlada v tem oziru pač ničesar, ker ni izišla iz parlamenta

in torej nima potrebnega vpliva nanj. Parlament se more rešiti le z lastno močjo in iz lastne inicijative. V to je najprej potrebno, da se stranke grupirajo po svojih naravnih interesih in da izgine sedanja needinost in neodločnost. Posebno je potreba tesnega združenja slovanskim strankam na desnici, kajti nemška levica se druži in krepi in iz zadnjih sklepov nemške »narodne stranke« in nemških radikalcev gledé državnega jezika je videti, kakó čudovito raste njena predrznost. —

Politični pregled.

V TRSTU, dne 7. februarja 1901.

»Hrvatsko-slovenski klub« je torej ustanovljen. V došlem nam »Slovenec« čitamo sicer, da se bo klub imenoval »Hrvatsko-slovensko kolo«. No, to je irelevantno, ime je postranska stvar. Glavno je, da ni prišlo, česar smo se najbolj bali — do popolne ločitve: na jedni strani mej zastopniki naroda slovanskega, razcepljenimi itak že samimi med seboj, na drugi strani pa s hrvatskimi poslanci iz Dalmacije oziroma Istre. Najhuje zlo je odvrnjeno. Ali ostalo je še dovolj veliko zlo: dejstvo, da niso vsi slovenski poslanci združeni s Hrvati, da niso združeni vsi oni, katere sili na združenje že narava sama: skupnost jezika, najtesneje sorodstvo krvi, zgodovina, skupnost interesov sedanosti, skrb za bodočnost in zemljepisno položaje.

Dovolj zla je ostalo za Jugoslovane. Nasprotniki se nam lahko smejejo. Poleg škode smo še v zasmeh. Kje je krivda? Koga naj kličemo na odgovornost?

Kdor hoče priti na jasno, svetujemo mu, naj prečita članek v 28. in 29. številki »Slovenca« pod zaglavjem »Jugoslovanska delegacija«. Tam najde, ako čita s kriterijem, precej plastično poročilo o pogajanjih med hrvatskimi in slovenskimi poslanci. Ali čitati mora pazno z lastnim očesom in soditi s svojo glavo. Potem mu ne bo težko pogoditi pravo, in začudeno bode gledal na konkluzijo, ki jo je poročevalec »Slovenec« dodal svojemu poročilu. Priznaval nam bo, da je konkluzija v »Slovenec« v nasprotju z najjednostavnejšo logiko.

V poročilu moreš čitati, kako so se vsi hrvatski poslanci izjavili za klub, v katerem

bi bilo mesto za vse slovenske in hrvatske in eventuelno tudi za oba srbska poslance; v poročilu moreš čitati, kako je poslanec Spinčić — sklicujoč se na posvetovanje s svojo z drugom Laginjo, dekanom Komparetom in prof. Mandićem — izjavil, da postane divjak, ako se ne ustanovi klub, ki bo obsegal obe kranjski stranki; v poročilu moreš čitati, kako je poslanec Perić izjavil:

»Vsi dalmatinski Hrvati izjavljajo, da ne vstopijo v noben klub, ki bi ne bil odprt vsem slovenskim poslancem — temveč da, ako se razpor ne poravnava, osnujejo hrvatski klub. Ne marajo se pridružiti ne eni ne drugi nasprotujočih si slovenskih strank, ker bi se s takim korakom vmešavali v kranjski prepir in se postavili na strankarsko stališče ene prepirajočih se strank, česar nikakor nočejo. Ako nasprotstev ni moč poravnati — ostanejo Hrvati sami zase. To je obče menenje obeh hrvatskih strank v Dalmaciji.«

V poročilu moreš čitati, da je dr. Šusteršič dosledno odgovarjal na vse prošnje in opomine, da »ostane pri tem, kar je izjavil«; v poročilu moreš čitati, da Šusteršičevi somišljeniki niso hoteli slušati vseh teh rodoljubnih prošenj in bratskih opominov in so — vzlic decidirani izjavili Hrvatov, da ustvarijo svoj poseben klub, ako ne pride do sporazumljenja med slovenskimi poslanci — hoteli zasnovati svoj centrum!!

In v ožgled takim dejstvom, opisanim v »Slovenec« samem, si upa poročevalec tega lista trditi, da so on in somišljeniki postopali skrajno lojalno in da so storili vse, »da bi zabranili razkol jugoslovanske delegacije v dva kluba«!! Tu ne treba zgubljati nijedne besede: čitatelj primerjaj pripoznanja poročevalca Slovenčevega samega s svečanim zahtevanjem v zaključku in uveriš se, da tako, kakor se godi tu, ni z'epa najprimitivnejša logika tako trpela na Prokurstovi postelji.

Ali oglejmo si še nadaljnjo trditev v »Slovenec«, da je namreč Šusteršič hotel kranjski razpor lokalizirati, da bi se isti ne razširil tudi na jugoslovansko delegacijo! A kako je hotel storiti to? S tem, da je trdovratno izključal narodno-napredne poslance, a kakor vzrok temu svojemu, z ozirom na kritičnost sedanjega položaja naravnost nepatrijotičnemu zahtevanju, ni vedel povedati drugega, nego to, kar se je godilo med

PODLISTEK.

Notturmo.

Spisal: Ksaver Šandor-Gjalski. — Prevel: Itali.

VI.

Od tedaj je prišla večkrat k meni. Večkrat se mi je pripetilo, da sem jo kar naenkrat našel poleg sebe.

In baš prava beseda je, ko pravim, da je vsakokrat prišla kar naenkrat, navadno pa tedaj, ko sem najmanj mislil. Nasprotno pa sem opazil, da je ni bilo nikoli, kedar sem iskal prilike, ter možnosti, da mi pride.

Tudi nekaj drugega me je skrbelo. Vsikdar sem se odločal, da jo poprašam o zagonetki, naj mi objasni, kaj pomenja to, da si ne morem raztolmačiti, od kod je n. pr. oni evet, ona kapljica krvi, — oni odprti glasovir, da-si mi je govoril razum, da je vse le halucinacija, v najvišji stopinji; a dosledno sem pozabljal ob vsakem srečanju, ob katerem nisem gledal le prikazni, temveč popolnoma jasni pojav, slišal na lastna ušesa besede, razgovarjal se, čutil dotikljaje, — a vse, kakor da je resnično.

Ali nikoli je nisem vprašal. Za časa najinih sestankov se nisem niti sponinjal svoje

namere, pa ako sem tudi mislil od daleč in popolnoma nejasno kaj takega, ginjeval je vsakokrat skupni čas in prikazni — ni bilo več.

Nekoč sva čitala od nekdanj nama najpriljubljenejšega pesnika Puškina.

Ona je sedela v globokem naslonjaču poleg peči. Noge je stegnola na medvedjo kožo, na katero sem se jaz, božaje jej z eno roko robove krila, z drugo pa držé knjigo — in tako sem čital glasno.

»Ah to je krasno!« je vskliknila ob nekem stihu, kjer pesnik žarko opeva svojo ljubezen: skočila je s stolice in šla k svoji nizki pisalni mizici.

»To moram zabeležiti v svoj album!« je rekla, gledaje me koketno!

Tako je vedno zapisavala v poseben album mila jej mesta iz čitanih knjig. Album je bil na istem mestu, kakor prej.

»Glej — tukaj ni črnila!« je rekla, zastoj pomakaje v posušeni črnilnik. No — takoj je šla v mojo sobo in prinesla od tam črnila, ter pričela pisati iz knjige, ki sem jo jej moral dati.

»Dictando ne bi šel, — ker z rusko ortografijo ne stojim v najboljšem prijateljsstvu!« je rekla šaljivo, na pol obrnjena k meni.

Brzo je izvršila in na zvršetku dodala s svojim podpisom dan in uro tega večera.

»Je-li dobro?« je vprašala in ponudila mi album. In z naslodo sem gledal dragi rokopis, no — tu sem pomislil, kako je to mogoče, da je pisala ona, ki je mrtva? Pogledal sem njo — in videl jo nejasno — skoro prozorno.

»Daj, duša, daj, razjasni se!« vskliknil sem z največjim naporom, no — bil sem v sobi — sam. Od nje ni bilo sledi. A v roki sem držal album, čital komaj pisani, še neposušeni stih, spoznal sem njen rokopis — a popolnoma — isti rokopis. Šel sem k svoji mizi, poiskal njena pisma, primerjal jih s pisavo v albumu, katerega sem prelistaval ter našel v njem isti — povsem isti rokopis. Tako sem delal in primerjal vedno — prav tako vsakokrat — vedno isto in isto pisavo.

Slednjič nisem veroval več svojim lastnim očem. Šel sem tedaj k sosedu. Naravno — nisem mu hotel izdati svoje tajnosti. Bil je neki dobričina, ali velik brbljavec, in — o kakih transcendentalnih pojavih ni niti sanjal v svoji nedolžni duši.

Pokazal sem mu album kakor slučajno.

»Torej se še niste pomirili?« bile so mu prve besede. »Ni dobro, da mislite vedno na pokojnico in skoro bedasto je torej, da nosite s seboj njene predmete — pa še take predmete.«

»Vendar mi je nekaj lažje«, sem odgovoril, češ, kakor da mislim na njegovo opombo.

»A tu v albumu je prav krasnih izpisov!«, sem pričel, da bi ga opozoril na zadnji vpis.

»Hm« — je pričel on, gledaje leno na popis. »Ali to ste pisali vi, — ta datum je skoraj — ali — glejte no — kako ste vi popolnoma pogodili pokojničin rokopis — glejte čuda —! Kakor da je ona pisala. — Boga mi, vi ste nesrečen človek, ker tako mojsterski znate posnemati tuji rokopis. Ha — ha — ha! Ali to dela — glej — Boga mi — to je bilo le tako mogoče, ker toliko hrepenite po pokojnici. Da, v ostalem — jaz se ne umem v tem.«

Meni je bilo dovolj. Sedaj sem znal, da me ne varajo oči in da je rokopis »njen«. Naglo sem zapustil hišnega soseda in se vrnil domov.

(Pride še.)

strankama na Kranjskem, torej ozire na — **domači preprič!** Ne, spoštovani gospod doktor, to se ne pravi lokalizirati kranjski preprič in prepričati, da se ne prenese v jugoslovansko delegacijo; to se pravi marveč: **prenašati kranjski preprič med poslance na Dunaj!!** Še več! Mislite-li, da bi — ako bi bili dalmatinski poslanci pristali na Šusteršičevo zahtevo — to ostalo brez odpora v Trstu in v Dalmaciji?! Nevarnost je bila torej, da se preprič ne prenese le na Dunaj, ampak tudi v pokrajini, kjer ga — hvala Bogu — patriotizmu poštenjakov iz vseh stanov — dosedaj ni!

Pojmo še dalje. Da je Šusteršič hotel zasnovati klerikalno skupino, skupino torej, za katero bi bil kriterij edino le versko mišljenje, potem bi bilo njegovo postopanje logično. Ali on je snoval in zasnoval **slovanski** centum, torej skupino, za katero je slovansko mišljenje kriterij. Kako je mogel torej zahtevati, da iz slovanske skupine izključijo iste njega slovanski rojaki?! Pa tudi s svojim verskim čutom ne more opravičiti svojega postopanja, ker je dobro vedel in ve, da bi glede verskega čuta imel ogromno večino kluba na svoji strani in bi bili vsi eventualni protiverski poskusi absolutno obnemogli.

Ostajajo po takem edino le — osebna žaljenja, torej osebna občutljivost. Na ta prigovor pa odgovarjamo s citatom iz lista, katerega urejuje duhovnik, iz »Südsteirische Presse«, ki nastopno zaključuje svoj tozadevni članek:

»Naši poslanci naj imajo pred očmi pojme: patriotizma, duha strankarstva in sebičnosti. Salus rei publicae suprema lex esto! tako kliče narod svojim poslancem na Dunaju! — Za časa volitev je malce egoizma neizogibno, tu gre ravno za to, da se gotovi osebi zagotovi mandat. Za časa volitev vodi strankarski duh veliko besedo; volilna doba je viharna doba, in se tu trpi mirno, odpušča in pozablja marsikaj, kar se ni tako lahko zgodilo v mirnih časih. Ali, ko so volitve minole, treba tja ven v parlament in potem mora biti poslanec **jedina** gonilna moč — blaginja domovine. Najprej domovina, potem stranka in na to prideš še le ti sam! tako kliče našim poslancem domovina, danes, ko so njeni življenjski interesi v nevarnosti. Zložno, združeni v jednom klubu, bili bi v stanu uspešno potegniti zapah pred invazijo tujinstva, dočim jo le povsposujejo, aka so razcepljeni in so ob enem v zasmeh narodnim in verskim sovražnikom našega naroda.«

Ta apostrofa ne potrebuje ni besede spopolnila in za take rodoljubne akorde je gospod dr. Šusteršič ostal gluhi! Zavla ga je — po našem menjenju — prevelika samozavest. Mož, navajen v zadnje čase le zmagam, ni niti mislil, da bi mogel proti njegovim načrtom navstati takov odpor. Ali tudi njemu je bilo usojeno okusiti, da potrebe vsakdanjega življenja so vsikdar močnejše, nego najmočnejša — osebna ambicija! O da, ambicija je lepa reč, je koristna, da, celo neizogibno potrebna je za onega, ki si hoče pridobiti ime bodi kakor znanstvenik, bodi kakor umetnik, bodi kakor politik, sploh za vsakogar, ki stremi više in više, ali ambicija postaja nevarna za dotičnika samega, ako ne pripoznava prav nobenih mej...! Dra. Šusteršiča je dovela do občutnega eheca. No, to je njegova stvar. Ali prizadeta je tudi njegova stranka, ker jo je zavel v situacijo, ki je nerazumno neugodnejša, nego je bila — nasproti izvenkranjskim Slovencem — še pred mesecem dnij. Obljubljal se nam je lep in mnogoštevilni klub. Ta obljuba ni obremenjala le dra. Šusteršiča, ampak tudi stranko. A kako vse drugače je prišlo? Lepega in mnogoštevilnega kluba ni, pač pa vidimo žalostni prizor, da so slovenski poslanci vseh pokrajin razcepljeni in da je toli krvavo potrebna zveza med njimi in Hrvatami le parejalna! V Primorski imamo le tri poslance in še ti niso več združeni. To je žalostni efekt velike akcije za »lepi in mnogoštevilni klub...! In odgovornost za to bremeniti tudi na stranki, katero vodi preambiciozni dr. Šusteršič. To moramo povedati, ker dogodki in časi so tako resni, da bi bil molk — v naroden greh. Morali smo povedati, bajti — da govorimo z »Südsteirische Presse« — zlasti v takih časih ne smejo tudi stranke in njih voditelji pozabljati na zlati rek: Salus rei publicae suprema lex esto... najprej domovina in potem še le drugo!

Parlamentarne stvari. Češki klub

je naložil posl. dr. Stranskemu, naj predloži nujen predlog, da poslanska zbornica z adreso odgovori na prestolni govor. Ta predlog so podpisali tudi narodni socialisti, agrarci in oba moravska konservativca dr. Hruban in dr. Stojan. Iste skupine so tudi pooblastile predsedništvo češkega kluba, naj jih isto zastopa na predstojajoči razpravi o »ključu« za volitve v odseke ter naj za vse češke narodne poslance, 65 njih, zahteva zastopstvo v odsekih.

Oddelki za pregledovanje volilnih aktov so se včeraj konstituirali. »Slovenec« brzojavljajo, da v šestih oddelkih imajo desničarji odločno večino. Volilni akti o onih onih volitvah, proti katerim je ułożen utok, se izroče legitimacijskemu odseku.

Za mesto predsednika zbornice ima baje sedaj največ šans grof Moric Vetter von der Lilie. Iste je člen srednje stranke v moravskem velepossestvu.

Dunajski poročevalci »Politike« pravi, da je zelo verjetno, da tudi letos niti ne pride do adrese, ampak da bo vprejeta le izjava lojalitete. To je zelo verjetno, kajti gotovo je, da bo predloženo več adresnih načrtov in bi v adresni debati nasprotstva bržkone hudo trčila jedno ob drugo.

† **Svetozar Miletič.** Dne 3. t. m. ob 9. uri zjutraj je umrl v Vršču pri svojem sinu, zdravniku dr. Slavku, bivši vodja ogrskih Srbov in Srbov v kraljevini hrvatski, dr. Svetozar Miletič.

Vsi srbski in hrvatski listi se spominjajo toplimi besedami preminolega srbskega narodnega mučenika, Miletiča. Veselo je, da vsaj ob smrti svojih velikih mož hrvatski in srbski listi soglašajo, ter se vsaj takrat živo spominjajo, da so Srbi in Hrvati en sam narod, ki bi se mogočno povzdignil, ako bi vsi vzajemno delovali.

Dr. Svetozar Miletič je bil jedna onih redkih prikazni, ki vse svoje sile, vso svojo bistrost duha, posvečajo jedino le koristi in blagostanju, in katerim je edino veselje in jedini smotor: sreča svojega naroda.

Tudi Miletič je bil radi svoje velike ljubezni do svojega naroda in radi odločne in neustrašene borbe proti madjarskim oblastnežem preganjan in moralno uničen; no taki rodoljubi, kakor je bil Miletič, ne občutijo svoje lastne nesreče, temveč jih ravno ona povzdiguje, ako rešujejo žnjo svoj narod ter ga dovajajo do blagostanja. To je ravno najžalostnejše pri Miletiču, da je vkljub svojemu neizmernemu delovanju moral pred smrtjo gledati, kako so bile vse njegove žrtve zastoj, kako je Srbstvo na Ogrskem vedno bolj zatirano in koliko trpita oba bratska naroda v kraljevini Hrvatski radi bratomornega prepira. Res žalostna tolažba za moža, ki je žrtvoval svoje življenje za svoj narod! Značilno je, kar Novosadska »Zastava«, bivše njegovo glasilo, piše o njegovi smrti.

»Kaj naj mu rečemo ob slovesu«, piše »Zastava«: »Da-li to, naj mu bode zemlja lahka?! Njemu ne more biti zemlja lahka, ako bomo hodili po njej taki, kakor smo sedaj. Ali naj mu rečemo: Bodi ti večni spomin v narodu?! Ne, on ni želel, da mu ostane spomin med klečeplazci in strahopetci.«

»Hrvatska« pravi, da je bil Miletič največji Srb, ne toliko po duhu, kolikor po veliki svoji ljubezni do naroda; to, kar je bil Starčević Hrvatom, je bil Miletič Srbom.

Dr. Svetozar Miletič se je rodil dne 10. februar. 1826. v Mošorinu (Šajkaška). Šolal se je v Mošorinu, Titelu, in dovršil gimnazijo v Požunu leta 1848., odkoder je za ogrskega ustanka hitel na pomoč svojemu narodu. L. 1854. je postal dr. prava na dunajskem vseučilišču, dve leti pozneje pa odvetaik v Novem Sadu.

L. 1861. je počel uredovati »Zastavo«. Bil je do svoje bolezni zastopnik v vseh srbskih cerkvenih zborih in leta 1865. je bil izvoljen v hrvatski sabor, katerega mandata pa ni mogel sprejeti radi preobitega posla. Dr. Miletič je bil obsojen radi veleizdaje na večletno ječo, od kjer se je vrnil ves potr in bolan na duhu. L. 1880. se je povrnil iz Budimpešte v Novi Sad, a od tam l. 1896. je odšel v Vršec k svojemu sinu, zdravniku dr. Slavku, kjer je dne 3. t. m. izdihnil svojo plemenito dušo. Vječna mu pamjat!

Italijanski parlament. Nezaprta kabineta Saracco-vemu. Predlog, da se izreče vladi graja radi razpuščenja genoveške delavske zbornice, je bil od zbornice sprejet s 318 glasovi proti 101 glasu. S tem glasovanjem je Saraccov kabinet strmoglavljen. Nekaj nenavadnega se je godilo

po dovršenem glasovanju: tudi mnogi izmed onih poslancev, ki so glasovali proti vladi, je šlo stisnit roke ministru-predsedniku Saracco. Simptomatično na tem dogodku v italijanski zbornici je to, da je dalo razpuščenje genoveške delavske zbornice le ugodno pretvezo, pod katero se je strmoglavilo ministerstvo. Ta dogodek in sploh delovanje italijanske zbornice vsiljuje nam vedno bolj menenje, da Italijani smatrajo svojo zbornico za nekako interesantno institucijo, kjer se producira s svojimi govori in kjer kar jednostavno, da le zabavajo italijansko publiko, mečejo jeden kabinet za drugim in da na ta način prihajajo brez velikega truda do »slavnih« parlamentarev in diplomatov. Resnega dela ni opaziti v italijanskem parlamentu, pač pa nudi isti mnogo zanimivega gradiva italijanskemu novinstvu, o čemer pa se gospodarske socialne in kulturne razmere v Italiji pogrezajo niže in niže.

Tržaške vesti.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel jutri, v petek, ob 7. uri in pol svojo sejo.

Za banket prihodnje nedelje v proslavo petindvajsetletnice lista »Edinost« se je priglasiti najdalje do sobote opoldne. Priglasiti se je možno tudi v političnem društvu »Edinost«, ul. Molin piccolo št. 1.

Pogreb pok. Andreja Mušiča bo danes ob 3. uri in tričetrt popoldne na tukajšnje pokopališče, ker sežansko okrajno glavarstvo ni dovolilo prevoza v Senožeče.

Ljudsko štetje. Tejkal Ivan iz Sv. M. M. zgor. št. 166 nam poroča: Dne 5. t. m. je prišel v njega stanovanje neki gospod, ki je takoj rekel: »Naredite prostor na mizi«. Stranka je ubogala in uradnik je raztegnil po mizi polo za ljudsko štetje. Ko je začel izpraševati stranko o podatkih, je ista izjavila, da naj uradnik piše slovenski; a ko je le ta precej arogantno odklonil, je zahteval Tejkal, naj se upiše nemški. Uradnik je začel pisati nemški, ali pisal je pol nemški in pol laški!

Omeniti pa moramo še, da je uradnik izjavil, da se slovenski ne sme pisati, da to ni dovoljeno!

Ko je Tejkal opazil uradniku, da se v nemškem jeziku Trst ne piše Trieste in tudi Ivan ne Giovanni, je uradnik začel razbijati po mizi! Tejkal je opozoril uradnika, da je miza njegova in da ne sme drugi razbijati po njej, nego on sam kakor nje lastnik, je uradnik odšel in zagrozil stranki, da bo morala plačati 40 K globe!

Gospod Tejkal se je na to podal na e. kr. namestništvo ter je tam povedal vse, kar se mu je dogodilo. Sedaj pa čujte odgovor g. vladnega komisarja! G. svet. Fabiani je rekel:

»To ni vse nič, to so vaše fantazije! Vistemo morali pustiti, da uradnik piše laški in le zahtevati, naj vpiše občevalni jezik slovenski! Magistrata se ne more siliti, naj piše — ni slovensko niti nemško, ker je uradni jezik magistrata izključljivo laški!

Gospod komisar je rekel dalje, da so to nič vredne malenkosti in dostavil, da se pole ne tiskajo samo za Trst, ampak za vso Avstrijo!

Konec je bil ta, da je gospod komisar rekel stranki: »Pritožite se naprej!!!«

Sedaj smo na čistem! Sedaj vemo, česar nam je pričakovati od deželne vlade! To je že nezaslišano, da se v takih kričočih slučajih daje prav onim, ki sistematično kršijo pravice našega naroda!

Iz ulice del Vento štev. 10 se nam poroča, da so v tej hiši ljudje v strahu, ker se boje, da so jim prepisali pole za ljudsko štetje!

Ta bojazen se oprijemlje vsega meščanstva in to ne brez vzrokov! Ako pomislimo, kaj vse se je godilo io se še godi z našim ljudstvom — se moramo res bati, da so nas požrli vsaj 1/10!! V rokah imamo zopet en slučaj, ko se je stranka dala vpisati za Slovence, a je pri reviziji videla na mestu, kjer stala prvotna beseda »slovenec«, pisano sedaj — italiano!! Ta slučaj prinesemo jutri.

Ljudsko štetje ali tržaška tragedija. Te dni je prišel neki magistratni »komisar« v neko hišo v Škedaži, kjer je bila stara gospodinja sama doma. »Komisar« ni znal seveda slovenski, ker sicer bi ne bil pravi »komisar«; ženska pa, da-si je rojena na »čisto italijanskem« tržaškem ozemlju in

živi tukaj že dolgo, da niti ne ve, koliko je stara, se za čudo ni še naučila »deželnega« laškega jezika. Tako sta lepo govorila vsak v svojem jeziku, ne da bi se mogla najmanjše stvari razumeti. Vredno bi bilo podati tu ves razgovor, ali, ker bi bila stvar preobširna, omeniti kočemo samo klasični konec.

»Komisar« je hotel vedeti, kedaj je prišla služabnica v hišo, pred ali po novem letu. Ali vse izpraševanje je bilo zastoj — žena ga ni razumela. Slednjič jo je vprašal (seveda italijanski), da-li je prišla pred Božičem? Tudi to ni pomagalo; sedaj pa je hotel stvar opisati in stavil je sledeče vprašanje: »Je-li prišla dekla v vašo hišo prej, nego se je Kristus rodil?« Na to vprašanje pa mu ženska ne bi bila mogla odgovoriti, tudi ko bi znala italijanski, ker ni študirala zgodovine.

Če bi bila ta dekla Židinja bi lahko postregli »pospodu komisarju« z odgovorom in ta bi se glasil tako-le:

Ne, šior komisarjo, takrat je še ni bilo tukaj, ker pred Kristusovim rojstvom so bili Judje še doma v Palestini in jih ni bilo še v Trstu, da bi tu tlačili in zasramovali naše pošteno ljudstvo!

Kaj delate stariši? Pišejo nam: Kaj da prihaja iz otrok, ako stariši ne vrše svoje dolžnosti, nam priča nešteto slučajev, med drugimi tudi sledeči: V ulici Veltro stanuje neka narodna družina. Ta družina je pošiljala svojo hčerko v našo šolo pri sv. Jakobu. Deklica je vzrastla v brhko deklo. Ali ker se ni skrbelo d o m a za njeno nadaljno življenje, se je deklica prelevila ob enem iz Slovenke v zagriženo Lahinjo!

Da je to gola resnica, priča to, da je omenjena na dan izvolitve Hortisa z vso navdušenostjo upila po mestu »Ev v v i v a Hortise!!«

Stariši, pazite kaj delate, da vas ne bo bolela glava, ko bo — prepozno!

Pod tujo zastavo. Včeraj zjutraj se je pripeljal iz Ravece v Trst na avstr.-og. parniku »Maria B.« neki delavec, kateri se je izkazal vodji urada pomorske policije, oficijalu Kreinerju, s potnim listom, glasečim se na ime Josip Ferrari. Pregleduje potni list, je zapazil polie. oficijal, da se popis osebe v potnem listu ne vjema z navzočim originalom ter ga je vprašal, je-li potni list res njegov? Delavec je to (seveda) potrdil, na drugo uradnikovo vprašanje pa, da-li se res imenuje Ferrari, je izjavil, da je v potnem listu majhna pomota in, da je njegovo ime samo za malenkost različno.

Oficijalova radovednost pa se s tem ni zadovoljila in namišljeni Ferrari bil je slednjič primoran nekoliko bolj to pomoto razložiti v potnem listu. In glej! pomota je vendar-le precejšnja, ker se mož imenuje Alojz Sordi, v potni list so ga pa zapisali za Josip Ferrari-ja. Tudi oficijalu Kreinerju se žalibog ta pomota ni zdela tako majhna in dal je moža spremiti v ulico Tigor.

Žica električnega tramwaya utrgala se je včeraj ob 11. uri zjutraj na novem trgu (Piazza nuova) v trenutku, ko je vozil mimo električni voz, ki se je vsled tega takoj ustavil.

Polie. stražniki so na to hitro zabranili vsakršni promet in na ta način preprečili vsako nesrečo. Zavirač električnega voza je hitel nemudoma k najbližjemu akumulatorju ter zaprl električni tok. Čez nekoliko časa so prišli delavci in inženirji tramwajske družbe ter zopet spojili pretrgano žico.

Pogreb Antonije Krapež iz Rojana, ki je bila žrtva nesrečne šale, kakor smo že poročali, vršil se je včeraj ob 10. uri zjutraj ob velikem številu pogrebecev. V mrtvaški voz, na katerem je bilo več lepih venecev, sta bila vprežena dva bela konja.

Strte nade. Sedemnajstletni Pavel Ulbrich iz Lehaui na Saskem se je tako navdušil za vrle Bure, da je sklenil podati se v oddaljeni Transval, da pomaga po svojih močeh Burom do slobode, sebi pa pridobi lovorjevih venecev. S temi naklepi se je podal na pot in sinoči je že došel v Trst, ne da bi bil dobil v to dovoljenja svojih starišev. Vse njegove lepe sanje pa mu je uničil policijski oficijal Sehabl. Prijel ga je sinoči na tukajšnjem kolodvoru, od kjer je moral ubogi Ulbrich, mesto v južno Afriko, potovati v ul. Tigor, kjer bo smel mesto Angležev pobijati bolhe in druge take krvoločne živali, dokler ga ne returnirajo na Nemško.

Stavka v ladjedelnici S. Marco. Od včeraj stavka v ladjedelnici S. Marco 180 delavcev s 60 svojimi pomočniki.

Štrajkujoči so zahtevali, da odpuste z

dela 30 genoveških delavcev, v kar pa ravnateljstvo noče privoliti.

Dražbe premičnin. V petek, dne 8. februarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredb tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici dei Fabbri št. 6, hišna oprava; na Korzu št. 18, manifakturno blago in oprema; v ulici S. Giusto št. 20, hišna oprava; na Korzu št. 2, oprema; v ulici dei Fornelli št. 7, oprema; v ulici dei Fornelli št. 7, oprema; v ulici dei Fornelli št. 7, oprema.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 7.1, ob 2. uri popoldne 12.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 752.8. — Danes plima ob 11.9 predp. in ob 11.53 pop.; oseka ob 5.8 predpoludne in ob 3.30 popoldne.

V počestitve spomina pokojnega Andreja Mušiča je daroval g. Jakob Mančko ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda 10 K; istim povodom in v isti namen sta darovala Candolini in Grebene možki podružnici 10 K, gosp. Jakob Klemene istotako 10 K.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je nabral krokar v krokarški družbi pri tetki v Kopru 2 K; potom uprave »Edinosti« je nakazala deklica iz Lokve, ki ima narodni čut po svoji materi, 10 K.

Maškarada »Velesile« v Šklednji bo dne 10. t. m. v veliki plesni dvorani. Pričetek točno ob 7. uri zvečer. — Ustopnina: ženske 80 st., možki 1 K. Med plesom bode srečanje z jako lepimi darili.

Za loterijo, ki bo mej odmorom na »plesnem venčku« v soboto dne 9. februarja v »Slovansko Čitalnico«, so podarile: Gospa Zinka dr. Rybáreva krasno šatulo z bombončki; g. Milka navihanega zajčka s konfeti; g. Marica Gregorič rozolijero; gospa Dragica Gregorič žepne rutice. Srčna hvala vsem, a prosimo še one častite dame, ki so obljubile poslati, naj izvole to storiti nemudoma, da se bo odbor vedel ravnati.

Onega pa, ki morda ni dobil vabila in ga želi imeti, prosimo, naj se obrne v »Slovansko Čitalnico«, ulica S. Francesco, ali v »Tržaško podporno in bralno društvo« ulica Stadion 19, ali »Delalsko podporno društvo« ulica Molin piccolo št. 1.

Vabimo Vas najljubše vseh, ki poznate naš boj za obstanek, da bo ta plesni venček prava manifestacija naše zavednosti. Smoter je tako plemenit, da tu ni treba nikomur premišljovati, bi šel ali ne? Pridite vsi, da storite plemenit čin.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah vabi na veliko veselico s plesom, katero priredi v nedeljo dne 10. februarja 1901 v krasno odlični veliki dvorani »Narodnega doma«. Obširni in zanimivi vsopred priobčimo jutri. Začetek veselice ob 5. uri popoldne. Vstopnina na veselico 50 stot. za osebo; sedeži I. reda 40 st., II. reda 20 st., k plesu za možke 1 K in ženske 40 st. Na veselici in plesu svira orkester. — Ker je čisti dohodek namenjen za popravilo društvenega odra, se preplačila hvaležno sprejemajo. Na obilno udeležbo vabi

o d b o r.

Trgovsko izobraževalno društvo. Nova pravila »Zveze slovenskih trgovinskih pomočnikov v Trstu« je c. kr. namestništvo odobrilo. Društvu bo odslej ime »Trgovsko izobraževalno društvo«. Letošnji občni zbor društva bo dne 17. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani »Slovanske čitalnice«. Na to zborovanje se najnujnejše vabijo vsi gg. člani.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Koprja nam poročajo: Razdor v istrski italijanski stranki, kateri je bil početkom bolj osebnega značaja, razvija se z neverjetno hitrostjo v načelni razdor. Tukaj pri nas je velika večina za Gambinijevo stranko; glavni Madonizza je skrajno obsojen in se mu godi, čim se je pokazal na ulico, ravno tako, če ne huje, kakor slovenskim in hrvaškim dijakom, proti katerim je njegova družba vedno ščuvala kopersko ljudstvo. No, sedaj mož lahko sam okuša, kako prijetno dene človeku, ako ga po cesti mimogredoči zasramujejo in napadajo!

V kavarno »Loggia« baje ne sme zahajati, ker bi jo sicer vsi obiskovalci bojkotirali. Madonizzev župan (koperski se ne more imenovati, ker dosedaj je bil Madonizza vsemogoč diktator in koperski župani

s svetovalci vred bili so samo njegovi organi) se najbrž odpove svoji službi. Gambini snuje novo stranko proti istrski kamori, ter obeta zanimiva razkritja. (Vse po tržaškem vzoru; Venezian se gotovo ni nadejal, da bo Trst tak vzgled dajal »julskim« deželam. Op. ured.) Gambinijeva stranka se baje ne misli postaviti na podlago zanižkanja istrskih Slovanov; no, mi Slovenci jim tega ne verujemo, ker imamo na to stran preveč britkih skušenj. Vendar ni izključeno, da nova stranka mnogo pripomore k temu, da se položeno zjasni in da svet spozna vso gnjilav istrske signorije.

× Nekaj, kar ni v čast! Pišejo nam: Po tolikih narodnih bojih, po tolikih pozivih narodnim občinam, naj se iste potegujejo za slovensko uradovanje na vseh instancah — smo morali te dni čitati na nekem novem aktu: »Zupanije Skoppe« (!!). Da bi ta podpis bil pisan, bi rekli, da je to zakrivil kak polasčeni ali ponemšeni Slovenec — ali gornji napis stoji na občinskem pečatu — zato ni izgovora! To, to nam ni v čast!

× Iz Dekani nam pišejo: Tukajšnje pevsko-bralno društvo »Zrinjski« je zborovalo v nedeljo dne 3. t. m. ob 4. uri popoldne. Zborovanje se je udeležilo 39 udov. Po kratkem pozdravu predsednika je poročal društveni tajnik, da je društvo v prošlem letu štelo 65 udov. Poleg moškega se je ustanovil tudi mešani pevski zbor 54 členov, kateri je v spomladi in poletju izletel in pohvalno nastopal na veselicah v Marezijah, Čezarjih, Pobegih in sv. Mariji Magdaleni spodnji, povsodi razširja navdušenje in ljubezen do krasne pesmi in domovine slovenske. Dne 1. julija prošlega leta je društvo priredilo prvo veselico, ki je res krasno uspela, ker se je udeležilo nad 200 pevcev sosednjih bratskih društev. Počastila so nas namreč korporativno pevška društva: iz sv. Marije Magdalene spodnje, Svoboda iz sv. Antona, »Ilirija« iz Pobegov, »Straža« iz Plavij in pevsko društvo iz Marezig, na čemer jim budi izrečena čast in hvala.

Iz blagajnikovega poročila smo razvideli, da je društvo imelo nad 1100 K prometa ter da je bilo ob koncu leta 120 K v blagajni. — V novi odbor so bili izvoljeni: 1. Josip Bubnič predsednikom, 2. Ivan Gregorič podpredsednikom, 3. Avguštin Mahnič tajnikom in 4. Josip Toškan blagajnikom. Odborniki: Ivan Štefančič, Josip Štefančič in Ivan Toškan Pek. — Novoizvoljeni predsednik g. Bubnič se je v imenu novega odbora pristržno zahvalil na izvolitvi ter vzpodbujal društvene pevce, da se redno in marljivo udeležujejo pevskih vaj. — Po dovršenem zborovanju se je razvila krasna domača zabava, na kateri je prav lepo pel društveni mešani pevski zbor. Slišali smo tudi več lepih napitnic, izmed katerih je bila z največjim navdušenjem in pristržnimi »živio«-klici sprejeta ona gosp. Defarja na našega jugoslovanskega diko, prevzvišenega vladiko Strossmayerja. — Na predlog in poziv g. Bubniča sta gospa Kuretova in g. A. Mahnič v hipu nabrala 10 K za dijaško podporno društvo v Pazinu. Hvala vsem darovalcem!

Želeti je, da bi društvo prirejalo večkrat take zabavne pevške večere, na katerih so človek takorekro pomlaja, pozabivši na vsa kodnevne skrbi in težave, blaži si čut in srce ter osrečuje za vse lepo in plemenito. — Konečno kličemo vrlemu društvu »Zrinjski«: živi, rasti, eveti!!

Vesti iz Kranjske.

* Tutti frutti iz Ljubljane. Pod tem naslovom smo prejeli: Kakor kralj Matjaž se probujajo včasih tudi naši ljubljanski Nemei in nemčurčki in dvigajo svoje pametne glave, češ: še smo živi! Tuintam pokihne kak pristen German s slovenskim imenom, da bi opozoril občinstvo na-se, potem pa se n sloni znova in zadržuje kakor Matjaževa vojska, ne vem že kje!

Ljudsko štetje jim je dalo povod, da so sestavili imenitno pritožbo proti postopanju števnih komisarjev, ki zahtevajo — čujte in strmite! — od vsake kuharice, ki služi pri takih vrlih rodbinah, da jim pojasni razne podatke; seveda se hočejo prepričati tudi o tem, da-li sploh ume ta slavni jezik nemških velikanov.

To jih je tako pogrelo, da so naredili iz mušice — iz praznega nič — velikanskega slona, naredili so kar kopo vnebovpijočih krivice, ki da se jim gode ter pričakujejo od zgoraj, da vsem tem predrznežem zavijó vratove. Toda: ne boš Jože! —

V »Edinosti« je vsak dan zares pre-mnogo slučajev, ki osvetlujejo početje organov tržaškega ljudskega štetja. Ali kaj se je in kaj se še zgodi?!... Morda malo, najbrže pa nič — vse ostane kakor je bilo dosedaj! —

Pri nas je drugače! Vse se je preiskalo kar najbolj natančno — dejal bi — z mikroskopom — a brez uspeha! Krivde ni nikake, kajti rubrika o občevalnem jeziku je povsod taka, kakor si jo je želel imeti izpolnjeno dotičnik sam.

Pa pustimo to! Pečajmo se z najveselejšim pojavom v našem časopisu! — Z »Edinosti«!

Petindvajset let — mnogo je let! In ta napredek! Ti krasni vspehi v potujčevani deželi — v potujčevani Primorski! Kdor je pazno zasledoval dejanje in nehanje tržaških rodoljubov, vseh od prvega do zadnjega, zlasti pa njih prvakov, ne more se načuditi tej požrtvovalnosti, tej vzgledni vstrajnosti. Zlasti je to rodoljubno delovanje prispelo do viška za časa pravkar minolih volitev. Ti vspehi so epohalnega pomena! Pomena, da Trst še ni zgubljen, ni še umrl za slovenstvo!

Sloveuski narod, ves, od kraja do kraja bo vedno hvaležno imenoval imena svojih boriteljev, ki so mu ohranili, da, znova privojevali na pol izgubljeno hčerko, krasno Primorsko!

In na vseh teh zmagah ima baš »Edinost« velikih zaslug. To ji pač mora pripoznati sleherni poštenjak! Le sovraštvo in pa zavist nekaterih nizkih dušic se drzne oporekati temu!

Pa pustimo jih! Krinko so že na pol dvignili, kmalu si bomo zrl iz obličja v obličje. Vederemo...

S svojim moztim, resnicoljubnim nastopom si je pridobila »Edinost« kar največ simpatij med ljubljanskim občinstvom.

Dà, vrla si tržaška hči!

Sinoči je ljubljanski občinski svet sklenil uložiti tožbo zoper »Slovenec«. No, govori se, da bo sledilo tej še več družih tožb.

Ker že govorimo o tožbah, bo morda zanimalo koga čuti, da toži tudi »eno«-glasno voljeni kandidat I. Kunčič in sicer nekega dozdej še neznanega pesnika, ki je njegovo smešno kandidaturo prav lepo opeval.

Sigma.

* Iz Rakeka. Plesni venček »Rakovskih samecev«, kateri bode dne 9. t. m. vzbujal med občinstvom veliko zanimanje, in je torej pričakovati dobrega uspeha. Čisti dohodek je namenjen v korist prešernovemu spomeniku in ne šolske mladini, kakor je bilo naznanjeno.

Vesti iz Štajerske.

— Plačilo izdajstvu! V »Slovenec« čitamo, kako je celjska nemškutar-ska banda nekega slovenskega odpadnika poglala — v svet. Pred volitvami so mu obljubljali, da mu dode, oziroma pomorejo dobiti prostor za skladišče z lesom. In res so dobili tak prostor. To je bil obljubljeni Judežev groš, za katerega je dotičnik res oddal svoj glas nasprotniku svojega lastnega naroda. Po volitvi pa niti Judeževega groša ni užival, kajti takoj drugi dan so mu nemškutarji dotični prostor — odpovedali.

Še veliko huje se je zgodilo nekemu usnjarju v Laškem trgu; tega pa so ga poglali v smrt....! Do dneva volitve so čakali, da je mož žnjimi glasoval, po volitvah pa so pritisnili in si je stvar tako vzela k sreči, da se je v kopališču — ustrelil.

Književnost in umetnost.

Slovanska umetnost si pridobiva vedno več priznavanja in občudovanja in celo naši največji nasprotniki Italijani, kateri, lahko rečemo, nas še do včeraj niso hoteli priznati kulturnim narodom, ker nas niso poznali, občudujejo sedaj in se divijo slovanskim genijem. Kolikor je znano nam, imajo Italijani med drugim prevedena na svoj jezik male vse dela slavnega poljskega pisatelja Sienkiewicza in vzbujajo njegova izdanja po vsaj Italiji največ pozornost, ter se jih največ razprodaja med vsemi literarnimi deli.

Jedno najznamenitejših njega del »Quo Vadis?« je razširjeno že med Italijani v več izdanjih in sedaj pripravljajo založniki bratje Treves novo ilustrirano izdajo. Italijanska poročila menijo o tem izdanju:

Ni treba biti prorokom, da se lahko obeta temu izdanju velikanski vspeh, kakor ga neprenehoma dosežajo tisoči in tisoči izdanj velikega poljskega romanopisca, ki se ponavljajo po vseh delih sveta.

Radovedni smo, kako si potem razlagajo italijanski učenjaki, da se med »na polu barbarskimi« Slovani pojavljajo taki duševni velikani, ki si osvojajo svetovno občudovanje?

Brzljavna poročila.

Parlamentarne stvari.

DUNAJ (B.) Predpoludne so se sešle vse nemške stranke na konferenco, pozneje je bila konferenca načelnikov vseh nemških strank. Popoldne sta se sešla »poljsko kolo« in centrum.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 7. (B.) Glasom uradne objave je sklenila vlada, da odpošlje lordu Kitchenerju poleg — čet poslanih že v kap-sko kolonijo — še 30.000 mož v podkrepitve.

Nadalje računajo, da bodo policijske čete na konjih za južno Afriko — vstevši v kolonijah nabrano moštvo — sestale iz 8000 mož in, da bo novi od kolonij dani kontingent štel 5000 mož. Ostalo potrebno moštvo hočejo nabrati iz konjice in pehote na konjih. Prvi transport odide v nedeljo.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 7. (B.) Listu »Times« poročajo iz Pekinga dne 5. t. m.: Poslaniki se posvetujejo sedaj o vprašanju vojne odškodnine. Najbolj odobravljeni predlog je, da se določi pavšalen znesek, v katerem se vsaki posamični vladi odkaže nje delni znesek. Računajo, da bi mogel Kitaj brez posebnega obremenjenja plačati 80 milijonov funtov sterlinov.

Na današnjem posvetovanju na angleškem poslanstvu s kitajskimi pooblaščenici se je pokazalo, da so si Kitajci popred na nepravičen način preskrbeli en izvod obtožnice proti onim kitajskim dostojanstvenikom, ki se imajo kaznovati, ter so bili Kitajci že obveščeni o razlikah v menjenih mej posamičnih vladami gledé kazni, ki naj bi se onim dostojanstvenikom naložila.

Tako so si kitajski pooblaščenici mogli že naprej pripraviti odgovore in so se trdovratno izogibali odgovoru na zahtevo po smrtni kazni. Vsled tega je konferenca ostala brezvspešna.

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst
TRST
TOVARNA: ZALOGE:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogal (solsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko dano)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-vala za gospode, gospe in otroke
Počine naročbe se izvrše v tistem dnevu
Odpošiljatev je pošiljalne prona.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste a največjo natančnostjo in
učnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
levi. mojster

Dunajska filjalka
Bankne vloge na knjižico s 4%.
 Banka, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni
 se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob-
 stoječa iz

14 krasnih drago-
cenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud
 posrebiti) z lepo razrezljanim pokrovom, točno
 urejena s 3 letnim jamstvom in skatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okrogna veržica
 s privescem. Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in
 ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno
 puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 zepno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred-
 metov z uro Anker-Remont vred pošilja le
 za **2 gl. 95 nč.** s povzetjem ali po naprej
 poslanem denarju, trdika

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarjajoče sprejem v 8 dneh nazaj in
 povrnen denar, vsled česar nima kupce nikakega rizika.
 Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago-
 cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupce vdobi v dar brezplačno krasen
 žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Trgov.-obrtina registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obreštuje hranilne vloge, stalne, ki s.
 nalože za najmanj jedno leto po 5%, na-
 vadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current
 po 3,60%. Sprejema hranilne knjižice družih
 zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za-
 meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga
 sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na
 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
 obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno
 odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo de-
 lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali
 daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obre-
 stujejo po 6,15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom
 položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in
 od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
 od 9—12. dopoldne.

Najbolja prevlaka za podove

je Fernolendtov

bliščeči lak

za podove

v četrto nijansah za mehak les, ki pokrije vsako
 prejšnjo prevlaklo, se ne prilepja, se ga lahko opere in
 je trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni
 v plehasti skatli.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov

ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21

Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila
 nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo
 za ohranjanje podplatov »Vandol«, Kovinska čistilna
 zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in
 bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Lepo veliko posestvo

pri glavni cesti v Spodnji Šiški št. 20. pri „Kankrtu“, 10 minut od Ljubljane,
 v najbolj priljubljenem kraju ljubljanskih meščanov, v katerem je že čez 40 let prav
 dobro obiskana kréma, je na prodaj z vsem inventarjem za 800 oseb za primerno ceno.
20.000 kron more na hiši vknjiženih ostati.

Inventar je v najbolj priljubljenem stanu. Promet vsako leto: piva **230 hektolitrov**,
 vina **120 hektolitrov**, kar se lahko izkaže.

1. **Poslopje**: Hiša, obstoji iz 5 sob, 3 hlevov itd.
2. **Poslopje**: salon za 500 oseb, v katerem sta dve veliki peči, in zdaj vedno
 prirejajo društva velike veselice.
3. **Poslopje**: lep salon za 180 oseb, zraven lep senčnat vrt za 400 oseb, veliko
 dvorišče in izvrsten vodnjak.

Ignacij Kozjek,

hišni posestnik in krčmar

V Spodnji Šiški št. 20. pri Ljubljani.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Ugodna prilika.

IZBOR

NAOČNIKOV IN NANOŠNIKOV

s pereokopičnimi lečami predpisani od zdravnikov; okovi iz jekla,
 niklja, zlata in srebra po **po jako nizkih cenah.**

IZBOR

akromatičnih daljnogledov. Moderne lorinje po nečuvno nizkih
 cenah in brez konkurence.

Izvršuje se vsakovrstne poprave teh predmetov.

Via Nuova — nasproti lekarne Zanetti — Via Nuova.

Prostovoljna prodaja

vsih premakljivih predmetov spadajočih v konkurzno maso **Andreja**
Goljevšček iz Sežane in sicer krojnega (kramarskega) blaga kakor:
 sukno, platno za srajce, nogovice, odeje, plahte, rute, rokovice, ženske in
 otročje čepice, kotenina, nekaj pohištva itd.

Prodaja se bode vršila

v Sežani, na semnji dne 12. t. m.

ves dan, v hiši Antona Pirjevec št. 49 v Sežani.

Blago se bode prodajalo v 13. partijah složenih po kakovosti ali pa
 vse skupaj in sicer se odda najboljšemu ponudniku.

Cenitna oziroma vzklicna cena znaša za posamezne partije in sicer:

za 1. partijo	86 K - 58 st.
2. „	74 „ 36 „
3. „	38 „ 19 „
4. „	54 „ 40 „
5. „	47 „ 20 „
6. „	103 „ 50 „
7. „	140 „ 14 „
8. „	82 „ 32 „
9. „	254 „ 55 „
10. „	277 „ 55 „
11. „	53 „ 81 „
12. „	122 „ 64 „
13. pohištvo	27 „ 60 „

Skupna cenitna oziroma vzklicna cena . . . 1362 K 84 st.

Blago bode na ogled od 9—11 ure zjutraj; od 11 ure naprej se bode
 sprejemale naugodnejše ponudbe.

Blago se mora plačati in odneti takoj.

Oskrbništvo mase.

Zaloga z lesom

vsake vrste in mere za mizarje in kolarje;
 zlasti pa kolesne špice, platišča, karte, re-
 meljne itd. priporočata

Božič & Stanič

TRST — Via Lazzaretto vecchio 18 — TRST

Najboljši in najpopolnejši

glasovirji (pianini)

se vkupijo najceneje proti takojšnemu plačilu
 ali na mesečne obroke od 16 kron više (tudi
 na deželo) neposredno pri tovarnarju

HENRIK BREMITZ-u

c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov)
 v TRSTU, Borzni trg št. 9.

Svetovna razstava v Parizu 1900 »Srebrna kolajna«, ki je naj-
 višje odlikovanje Avstro-Ogerske za pianoforte.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
 v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
 kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
 nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
 Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-**
reicher v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)

Braunau na Bavarskem.

Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no-
 vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in
 žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod sčajo.

GOSTILNA

Pri Gambrianusu.

Via Rossetti št. 2

Odprta vsaki dan do polnoči.

Podpisana naznanja slavnemu občinstvu,
 da toči vina prve vrste in sicer:

vipavsko belo po	44 novč.
istersko črno po	40 „
dalmatinsko po	36 „
brijsko rebulo po	44 „
in izvrstno senožeško pivo po	24 „
Kuhinja preskrbljena je vedno z gorkimi in mrzlimi jedili, ter stane:	
kosilo s prikuho	18 novč.
porejja pečenke s solato	30 „
kuretnina in teletina evrta	
porejja	30 „

Vse druge jedi po jako nizkih cenah

Za obilen obisk priporoča se slav. slo-
 venskemu občinstvu udana

Marija Butkovič.

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi
 najnavadnejše. S tem po-
 magate ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan.
 Lepe nabožne spominke, zlasti križevniške rožne vence,
 svetinje sv. Antona in praškega Jezuita, dajate za
 marke. — Pisati in poslati je pisarni »Bistrica« v
Bregenc (Predaleško).

POZOR!

Kdor potrebuje izvrstni

portlantski cement

in

hidravlično apno (Romano)

prve vrste, vdobi ga vsaki čas v zalogi

Marino Lukša

na Proseku pri Trstu.

Cene ugodne.

Posojila na vrednostne papirje proti

nizkim obrestim.

zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog

na vložne knjižice, na tekoči račun in

na girokonto s 4 1/2% obrestovanjem od

dne vloge do dne vzdiga.

Eskompt menjilo najkulantneje.

Borzna naročila.